

Til Fødevarestyrelsen
Att: 18@fvst.dk, henol@fvst.dk
J. nr.: 2024-18-31-00664

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V
T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk
CVR DK 25 52 95 29

Vedr. høring over udkast til ændringer af bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af grise

L&F vil gerne sige tak for muligheden for at kommentere på udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af grise.

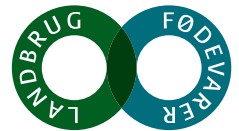
I bekendtgørelsen udmøntes centrale dele af den politiske aftale "Sammen om dyrene" fra februar 2024. Helt overordnet har L&F anerkendt og støttet aftalen om end den på enkelte punkter giver udfordringer.

I grisesektorens "Vision Gris" har det været ambitionen og anbefalingen, at alle nye farestalde i fremtiden bliver med løse søer, og sektoren har de seneste år alene anbefalet denne løsning. Forslaget om krav om løse søer i farestalden ligger derfor som udgangspunkt fornuftigt i forlængelse heraf. Forslaget har imidlertid to væsentlige mangler for, at det kan støttes fuldt ud.

Den korte overgangsordning for eksisterende stalde er et meget stort problem. Den tager ikke tilstrækkelig højde for de omkostninger, der er forbundet med en omlægning til løse søer i eksisterende stalde. Det tager ikke højde for det forhold, at omstillingen til løse søer ikke kan gennemføres via renovering af eksisterende farestalde, men forudsætter etablering af helt nye farestalde. Til sammenligning blev der i forbindelse med nye regler for løbestalde givet 20 års overgangsperiode, hvor der er tale om langt mindre indgribende ændringer, der i mange tilfælde kan gennemføres ved renovering af eksisterende stalde. Derudover tager forslaget ikke højde for, at priserne bag de erhvervsøkonomiske beregninger for staldbyggeri er steget ganske betragteligt, siden de blev gennemført i 2021. På grund af øgede byggeomkostninger fra 2021 er den fremtidige ekstra omkostning pr grise fx øget fra 14,90 kr. til 19,20 kr. baseret på 2024 priser, ligesom sektortabet ved en 15-årig overgangsperiode er øget fra 771 mio. kr. i 2021 til 912 mio. kr. på grund af øgede byggeomkostninger.

Det er derfor afgørende, at de erhvervsøkonomiske konsekvenser evalueres igen med udgangspunkt i de nutidige priser før der tages endelig stilling til en overgangsperiode.

Det er desuden en stor udfordring, at der ikke er en undtagelse fra reglerne for eksisterende stalde med løsdrift i farestalden uanset, at de ikke måtte opfylde de tekniske krav til areal og gulvudformning. At det overhovedet er muligt at gennemføre en lovgivning om løsdrift i farestalde bygger på mange års udviklingsarbejde i regi af SEGES Innovation og L&F, Sektor Gris med at udvikle farestier, der både tager hensyn til søerne og pattegrisenes velfærd, personalets arbejdsforhold og ikke mindst miljø og klima. I den forbindelse har mange besætningsejere påtaget sig en stor risiko ved på frivilligt initiativ at investere i farestalde til løse søer uden at kende de fremtidige lovgivningsmæssige rammer. Erfaringerne fra disse besætninger har været afgørende i udviklingsarbejdet, og det er på grund af disse griseproducenters mod og risikovillighed, at det i dag

er muligt at fastsætte lovgivningsmæssige krav, der bygger på et fagligt grundlag. Disse staldbygninger har en afskrivningsperioden på 30 år, og er etableret udefra bedst tilgængelige viden på det tidspunkt og eventuelle kravspecifikationer i tilskudsordninger under Landbrugsstyrelsen. Det er afgørende, at disse besætninger først bliver omfattet af reglerne, når de pågældende bygninger gennemgår en større ombygning (godkendelsesmæssig ændring), for at vi ikke ender med at straffe de besætningejere, der på vegne af hele erhvervet har påtaget sig en særlig stor risiko. Det vil medføre en situation, hvor griseproducenter fremadrettet vil afholde sig fra at bidrage til vigtige udviklingsprojekter.

Derudover har L&F følgende kommentarer til det konkrete indhold i bekendtgørelsen.

Stiens gulvareal

I §72 stk. 2 står anført, at stien skal have et gulvareal på mindst 6,5 m² inkl. afskærmet areal til pattegrisene.

L&F opfordrer til, at definitionen af frit tilgængeligt gulvareal inkluderer areal optaget af krybbe, foderautomater, friholderbøjler eller andet udstyr. Det til svarer formuleringen ved sidste tilskudsordning for farestier fra 2022.

Stiens gulvudformning

I §72, stk. 2 står anført, at mindst 3 m² af stiens gulvareal skal være fast eller drænet gulv. Tilsvarende er der i §31 anført krav til gulvareal for pattegrise.

Kravet om mindst 3m² fast eller drænet gulv vurderes uhensigtsmæssigt i forhold til den samlede velfærd for so og pattegrise. Med en sti på min 6,5 m², og hvor soen er løs i hovedparten af tiden, er det meget vanskeligt at placere det faste / drænede gulv hensigtsmæssigt, uden at der opstår problemer med hygiejne i stien, og det skaber stor risiko for en øget pattegrisedødelighed. Den diegivende so har en stor varmeproduktion, og der er derfor ikke behov for krav til fast/drænet gulv for at opfylde soens termiske behov.

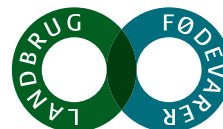
Risikoen for udfordringer med soens velfærd, hygiejne, pattegrisenes sundhed og ikke mindst miljø i stier med fast/drænet gulv underbygges med erfaringer fra de stier, der er etableret under de seneste års tilskudsordninger. Derfor blev der i den sidste tilskudsordning ikke stillet krav om fast/drænet gulv.

L&F opfordrer derfor til at det alene er §31, som er afgørende for stiens gulvudformning.

L&F vil derudover gerne kvittere for ændringen af at kravet om risikovurderingen ikke omfatter avlsgrise, der er indkøbt ved en alder på 16 uger eller derover, og som holdes fysisk adskilt fra besætningens øvrige avis- og slagtegrise.

L&F står til rådighed, hvis ovenstående giver anledning til spørgsmål eller videre drøftelser.

Med venlig hilsen

Trine Vig Tamstorf

Fødevare- og Veterinærpolitisk chef

Fødevare- og veterinærpolitik

M +45 3017 8872

E tvt@lf.dk